

Enkel lineær regresjon

- ★ Situasjon:

- har observert $(x_1, y_1), (x_2, y_2), \dots, (x_n, y_n)$
- ønsker å tilpasse en rett linje til disse dataene

- ★ Stokastisk modell:

- betrakter $y_1, y_2, \dots, y_n$ som realisasjoner av stokastiske variabler $Y_1, Y_2, \dots, Y_n$
- betrakter $x_1, x_2, \dots, x_n$ som (kjente) tall
- antar $Y_1, Y_2, \dots, Y_n$ uavhengige og

$$Y_i \sim n(y_i; \alpha + \beta x_i, \sigma)$$

- ukjente parametre: α , β og σ^2

- ★ Metoder for å estimere parametrene

- sannsynlighetsmaksimeringsprinsippet
- minste kvadraters metode

Enkel lineær regresjon — SME

- ★ SME

$$\hat{\beta} = \frac{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x}) Y_i}{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}, \quad \hat{\alpha} = \bar{Y} - \hat{\beta} \bar{x}, \quad \hat{\sigma}^2 = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n (Y_i - \hat{\alpha} - \hat{\beta} x_i)^2$$

- ★ Har argumentert for at $\hat{\alpha}$ og $\hat{\beta}$ er normalfordelte, og vist at

$$E[\hat{\beta}] = \beta \quad \text{og} \quad \text{Var}[\hat{\beta}] = \frac{\sigma^2}{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}$$

$$E[\hat{\alpha}] = \alpha \quad \text{og} \quad \text{Var}[\hat{\alpha}] = \frac{\sigma^2 \sum_{i=1}^n x_i^2}{n \sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2},$$

- ★ Estimatoren $\hat{\sigma}^2$ var forventingsskjev,

$$E[\hat{\sigma}^2] = \frac{n-2}{n} \sigma^2.$$

Bruker i stedet den forventningsrette estimatoren

$$S^2 = \frac{1}{n-2} \sum_{i=1}^n (Y_i - \hat{\alpha} - \hat{\beta} x_i)^2$$

Inferens om α og β

- ★ Standardiserer $\hat{\alpha}$ og $\hat{\beta}$,

$$\frac{\hat{\alpha} - \alpha}{\sqrt{\frac{\sigma^2 \sum_{i=1}^n x_i^2}{n \sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}}} \sim n(z; 0, 1) \quad \text{og} \quad \frac{\hat{\beta} - \beta}{\sqrt{\frac{\sigma^2}{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}}} \sim n(z; 0, 1)$$

- ★ Hvis σ^2 er ukjent erstattes denne med estimatoren S^2 ,

$$\frac{\hat{\alpha} - \alpha}{\sqrt{\frac{S^2 \sum_{i=1}^n x_i^2}{n \sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}}} \sim t_{n-2} \quad \text{og} \quad \frac{\hat{\beta} - \beta}{\sqrt{\frac{S^2}{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}}} \sim t_{n-2}$$

- ★ Dette er utgangspunkt for utledning av konfidensintervall for α og β , og for å lage testobservator i en hypotesetest.

Inferens om α og β

- ★ Standardiserer $\hat{\alpha}$ og $\hat{\beta}$,

$$\frac{\hat{\alpha} - \alpha}{\sqrt{\frac{\sigma^2 \sum_{i=1}^n x_i^2}{n \sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}}} \sim n(z; 0, 1) \quad \text{og} \quad \frac{\hat{\beta} - \beta}{\sqrt{\frac{\sigma^2}{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}}} \sim n(z; 0, 1)$$

- ★ Hvis σ^2 er ukjent erstattes denne med estimatoren S^2 ,

$$\frac{\hat{\alpha} - \alpha}{\sqrt{\frac{S^2 \sum_{i=1}^n x_i^2}{n \sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}}} \sim t_{n-2} \quad \text{og} \quad \frac{\hat{\beta} - \beta}{\sqrt{\frac{S^2}{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}}} \sim t_{n-2}$$

- ★ Dette er utgangspunkt for utledning av konfidensintervall for α og β , og for å lage testobservator i en hypotesetest.

- for eksempel: $H_0 : \alpha = 0$ mot $H_1 : \alpha \neq 0$
- testobservator:

$$T = \frac{\hat{\alpha}}{\sqrt{\frac{S^2 \sum_{i=1}^n x_i^2}{n \sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}}} \sim t_{n-2} \quad \text{når } H_0 \text{ er riktig}$$

Plan for i dag

- ★ Konfidensintervall for forventningsverdien til en ny observasjon,

$$\mu_{Y_0|x_0} = E[Y_0|x_0] = \alpha + \beta x_0$$

- Estimator for $\mu_{Y_0|x_0}$: $\hat{\mu}_{Y_0|x_0} = \hat{\alpha} + \hat{\beta}x_0$

- ★ Prediksjonsintervall for en ny observasjon Y_0 med $x = x_0$
- ★ Hvordan vurdere modellantagelsene?
  - residualplott
- ★ Starte på repetisjon